

WPROWADZENIE

Rok 2010 był w województwie podkarpackim rokiem „wielkiej wody”, żywiołu który zniszczył dorobek wielu pokoleń, ukazał siłę i potęgę natury, poczynił olbrzymie starty o charakterze materialnym, gospodarczym, ekonomicznym, zdrowotnym i społecznym.

Akcje ratownicze podejmowane przez wyspecjalizowane służby w trakcie powodzi jak i po ustąpieniu wód powodziowych, z jednej strony miały na celu pomoc najbardziej potrzebującym, z drugiej zaś strony były swoistego rodzaju sprawdzianem możliwości wykorzystania sił i środków do skutecznej walki z żywiołem.

Przeprowadzone działania w terenie, jak również plany w zakresie dalszych prac na rzecz ograniczania skutków takich katastrof były przedmiotem zorganizowanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie konferencji pt. „Powódź 2010 - działania na rzecz bezpieczeństwa społeczno - ekologicznego w województwie podkarpackim”.

Poruszone w trakcie konferencji zagadnienia stały się inspiracją do przygotowania obszernej publikacji pt. „Powódź 2010 - przyczyny i skutki”.

Celem książki jest analiza przyczyn, przebiegu oraz skutków powodzi, jaka nawiedziła Polskę, w tym województwo podkarpackie w pierwszej połowie 2010 roku.

Publikacja zawiera szereg ogólnych zagadnień, dotyczących m.in. ochrony przed powodzią oraz stanu i potrzeb w zakresie ochrony przeciwpowodziowej. W opracowaniu zaprezentowano także sieć hydrograficzną województwa podkarpackiego oraz obszary, które w największym stopniu zostały dotknięte skutkami powodzi. Zwrócono uwagę na aspekt prawny ochrony przed powodzią.

W publikacji omówiono również specyfikę działań służb wchodzących w skład Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego Województwa Podkarpackiego, które są zaangażowane w prowadzenie działań ratowniczych, usuwanie skutków powodzi w regionie oraz szacowanie wielkości szkód spowodowanych przez żywioł. Dokonano oceny podjętych działań oraz ich skuteczności w wymiarze ekologicznym, zdrowotnym, gospodarczym, ekonomicznym i społecznym.

Struktura pracy jest następująca. W części pierwszej „Powódź - konfrontacja teorii z rzeczywistością” przedstawiono ogólne zagadnienia związane z powodzią z wykorzystaniem dostępnych danych literaturowych oraz omówiono obowiązki służb reagowania kryzysowego w tym zakresie. Zaprezentowano także zagadnienia dotyczące zabezpieczenia przeciwpowodziowego i ryzyka powodziowego na obszarze województwa podkarpackiego. W tej części przedstawiono ponadto analizę przyczyn i skutków powodzi w 2010 r.

W drugiej części zawarto rozdziały opisujące działania prowadzone w ramach akcji ratowniczej przez służby reagowania kryzysowego.

W trzeciej części przedstawiono rozdziały autorskie prezentujące wybrane zagadnienia II Konferencji Naukowo - Technicznej WIOŚ w Rzeszowie pt. „Powódź 2010 - działania na rzecz bezpieczeństwa społeczno - ekologicznego w województwie podkarpackim”.

Wydanie drukiem publikacji o tak szerokim zakresie zebranych danych jest pierwszym kompleksowym opracowaniem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie z zakresu tematyki powodzi, skierowanym do organów administracji rządowej, samorządowej, przedsiębiorców oraz służb ochrony środowiska w regionie.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie dziękuje wszystkim, którzy wnieśli wkład merytoryczny i finansowy w opracowanie i wydanie drukiem publikacji.

Renata Jaroń - Warszzyńska
Naczelnik Wydziału Monitoringu Środowiska
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie